

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği İçin Bir Çağrı: Kadına Yönelik Şiddetin Anatomisi

Mistik ve Ezoterik Gerekçeler **VS** Kırılgan Maskülenite

Çağrı Metni

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği için Dijital Çözümler Derneği (FEMIN UP) olarak; sizlerle toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyen yenilikçi projelerimizin duyuruları ile bir araya gelmekten memnuniyet duysak da, **2024 yılının ilk dokuz ayında Türkiye’de 292 kadının yaşam hakkının elinden alınması**, bu mücadelenin hâlâ ne kadar zorlu bir yolculuk olduğunu acı bir şekilde gözler önüne seriyor.

Özellikle son günlerde ülke gündemini sarsan **İkbal Uzuner ve Ayşenur Halil cinayetleri**, bu tabloyu daha da karanlık hale getirdi. Bu çağrıyı; *İkbal Uzuner, Ayşenur Halil, Başak Cengiz, Ceren Özdemir, Emine Bulut, Ceren Damar, Pınar Gültekin, Narin Güran* ve **ismini sayamadığımız daha nice kadın** için; **hâlâ hayatta kalma mücadelesi veren tüm kız kardeşlerimiz** için kaleme alıyoruz.

Bu çağrı kapsamında, **toplumsal cinsiyet eşitliği için yenilikçi çözümleri konuşabilmek, fikir alışverişinde bulunabilmek adına sivil toplum örgütleri, aktivistler, akademisyenler ve yerel yönetim temsilcilerini 14 Ekim Pazartesi 2024 tarihinde 20.00 ve 21.00 saatleri arasında çevrimiçi** olarak düzenleyeceğimiz **Kız Kardeşlik Dayanışması Forumu’na** davet ediyoruz.

FEMIN UP olarak, bu tür **şiddet vakalarının ardında yatan temel dinamikleri anlamak için** ve **şiddeti mistik ve irrasyonel söylemlerle açıklamak yerine**, sorunu toplumsal cinsiyet eşitsizliği ekseninde değerlendirmenin öneme inanıyoruz. Yaşanan bu üzücü olayların; **ataerkil yapının, kırılgan maskülenitenin ve bu yapının yeniden şekillendirdiği ekonomik, politik, sosyal ve kültürel dinamiklerle nasıl beslendiğinin analiz edilmesi** gerektiğini savunuyoruz. Dolayısıyla çözüm; mistik ve yüzeysel söylemlere prim vermeyerek, **toplumsal cinsiyet eşitliği odaklı bir dönüşüm ve uluslararası normlara dayalı**, Türkiye’nin de taraf olduğu **Avrupa Konseyi ve Birleşmiş Milletler gibi uluslararası kurum ve kuruluşların referansları** ile beslenen hukuki mekanizmaların güçlendirilmesi ile mümkündür.

Bu doğrultuda yaşanan olayları **beş temel başlık altında** ele alacağız:

Yaşam Hakkı ve Medyanın Rolü

Günümüzde **aşırılıkçı grupların**; kadınlar, mülteciler, engelliler, yaşlılar, sokak hayvanları ve LGBTIQ+ gibi kırılgan gruplara yönelik **radikal söylemleri** giderek artmaktadır. **Ana akım medya ve sosyal medya**, şiddet olaylarını haberleştirirken, **olayları sansasyonel bir şekilde** ele alarak sansürsüz görüntülerin yaygınlaştırılması gibi **etik dışı pratiklere** başvurmaktadır. Bu tür görüntülerin yayılması, **toplumu duyarsızlaştırmakla** kalmayıp, **şiddete eğilimli grupların bu eylemlerden ilham almasına** ve benzer şiddet pratiklerinin yeniden üretilmesine neden olmaktadır. Bu bağlamda, **medya etiğinin toplumsal cinsiyet eşitliğini gözetken bir yaklaşımla** yeniden yapılandırılması gerekmektedir. FEMIN UP olarak, bu tür şiddet olaylarında **medya ve sosyal medya platformlarının sorumluluk alması gerektiğine** inanıyoruz.

Cinsiyet Temelli Şiddete Yönelik Mistik ve Ezoterik Açıklamalar

Son dönemde **gittikçe artan kadın ve çocuk cinayetlerinin “mistik” veya “ezoterik” yaklaşımlar** ile ilişkilendirilmesi, **sorunun kökenini görmezden gelmeye** yönelik bir **kaçış stratejisi** olarak işlev görmektedir. Bu tür mistik açıklamalar, **şiddeti yalnızca bireysel sapkınlıklar veya irrasyonel eylemler olarak** sunarak, **toplumsal cinsiyet eşitsizliği, ekonomik güvencesizlik ve ataerkil yapılar** gibi köklü sorunları maskeleymektedir. Bu tür açıklamalar, **toplumun kendini rahatlatma aracı** olarak işlev görmekte ve **gerçek sorunu tartışmayı engellemektedir**. Oysa bu olaylar, **cinsiyet temelli eşitsizliğin ve ataerkil kültürel yapıların sonucunda ortaya çıkan sosyal bir olgudur** ve mistik söylemler bu gerçeği perdeleyerek çözüme giden yolu kapatmaktadır.

Şiddet Faillerinin Yaşam Biçimi Üzerinden Toplumsal Kutuplaşma

Kadın cinayetleri ve şiddet olaylarının ele alınış biçimi, toplumdaki mevcut kutuplaşmayı derinleştirme potansiyeline sahiptir. Medyada veya kamuoyunda, **faillerin yaşam tarzı ve bireysel tercihlerine odaklanılarak**, şiddet olayları din, siyasi görüş, etnik veya mezhepsel köken ile ilişkilendirilmektedir. Bu durum, **toplumsal cinsiyet eşitsizliği temelinde gerçekleşen şiddet pratiklerini politik kutuplaşmanın bir malzemesi** haline getirmekte ve çözüm üretmeyi zorlaştırmaktadır. Aslında, bahsi geçen **şiddet pratikleri belirli bir yaşam tarzına bağlı olmamakla** beraber; **toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin kesişimsel yapısının bir ürünüdür**. Bu nedenle, toplumu kutuplaştıran söylemlerden kaçınılarak, **şiddetin kökenine inmeye yönelik bilimsel ve yapısal bir analiz** yapılmalıdır.

Erkeklik Krizi ve Ekonomik Güvencesizlik İlişkisi

Küresel düzeyde ekonomik eşitsizliklerin ve güvencesizliklerin artışı, toplumun her bir bireyini farklı şekillerde etkilemektedir. **Erkeklerin toplumsal cinsiyet normlarını yerine getirememeye durumunda yaşadıkları “başarısızlık” ve “yetersizlik” hissi**, şiddeti tetikleyen önemli bir faktördür. Ekonomik sıkıntılarla birleşen bu **kırılgan maskülenite, özellikle genç erkekler arasında aşırılıkçı ve radikal eğilimleri (kadınlardan ölesiye nefret eden incel yani zoraki bekar grubu gibi)** artırmaktadır. Bu durum, toplumsal cinsiyet normlarının **neoliberal toplumda maskülen kırılganlık ve şiddet pratikleri** ile nasıl iç içe geçtiğini ortaya koymaktadır. Çözüm, **ekonomik politikaların toplumsal cinsiyet eşitliği perspektifinden yeniden ele alınmasını ve erkeklik normlarının dönüştürülmesini** gerektirmektedir.

İstanbul Sözleşmesi'nin Kaldırılmasının Ardından Şiddet Pratiklerinin Artışı

Türkiye'nin İstanbul Sözleşmesi'nden ayrılmasının ardından, kadına ve çocuğa yönelik şiddetin önlenmesi için **ihtiyaç duyulan hukuki mekanizmaların güçlendirilmemesi, şiddet pratiklerinin artmasına** yol açmıştır. Bu durum, **cezasızlık algısını** pekiştirerek, toplumsal cinsiyet eşitsizliğini derinleştirmiştir. Sözleşmenin kaldırılması ile ortaya çıkan boşluğu dolduracak **kapsamlı bir hukuki mekanizmanın gündeme alınması ve mevcut hukuki çerçevenin kadınların yaşam hakkını koruyacak şekilde güçlendirilmesi** gerekmektedir. FEMIN UP olarak, son günlerde artış gösteren ve cezasız kalan şiddet olayları ile, **İstanbul Sözleşmesi'nden ayrılmanın getirdiği boşluğu birlikte düşünerek sivil toplumun politika önerileri üretmesi** gerekliliğinin altını çiziyoruz.

Sonuç: Toplumsal Dönüşüm ve Dijital İnovasyon ile Eşit Bir Geleceğe Çağrı

Kadına yönelik şiddetin önlenmesi ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması, yalnızca belirli bir alanda veya belli bir kesim için değil, **toplumun tüm kesimlerinin daha adil ve güvenli bir geleceğe ulaşması** için hayati bir gerekliliktir. FEMIN UP olarak, yalnızca mevcut sorunları tespit etmekle kalmıyor, aynı zamanda bu sorunları aşmak için **dijital çözümler ve inovasyonla desteklenmiş, sürdürülebilir bir değişim stratejisi** öneriyoruz. Bugün burada, toplumun her kesiminden **bireyleri, sivil toplum kuruluşlarını, akademiye ve kamu otoritelerini**, toplumsal cinsiyet eşitliğini destekleyen bu dönüşüm hareketine katılmaya davet ediyoruz.

2024 yılının ilk dokuz ayında, **Türkiye'de 292 kadın cinayetinin yaşanmış olması**, sadece bir toplumsal cinsiyet sorunu değil, aynı zamanda **bir insanlık krizi** olarak değerlendirilmelidir. Bu kriz, toplumumuzun **yapısal eşitsizlikler ve geleneksel cinsiyet**

normları karşısında ne kadar kırılğan olduğunu göstermektedir. Ancak, toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamak için gerekli dönüşüm, **yalnızca geleneksel yöntemlerle değil, yenilikçi ve dijital çözümlerle desteklenmiş kapsamlı bir strateji** ile mümkün olacaktır. FEMIN UP olarak, **dijital inovasyonun ve sivil toplum ağlarının gücüne** inanıyor, **bu dönüşümü başlatmak ve sürdürülebilir kılmak** için toplumun tüm kesimlerini sorumluluk almaya çağırıyoruz.

Bu çağrı kapsamında, **toplumsal cinsiyet eşitliği için yenilikçi çözümleri konuşabilmek, fikir alışverişinde bulunabilmek** adına *sivil toplum örgütleri, aktivistler, akademisyenler ve yerel yönetim temsilcilerini* **14 Ekim Pazartesi 2024 tarihinde 20.00 ve 21.00 saatleri arasında çevrimiçi** olarak düzenleyeceğimiz **Kız Kardeşlik Dayanışması Forumu'na** davet ediyoruz.

Halide Olgun Ak

Yönetim Kurulu Başkanı
FEMIN UP – Toplumsal Cinsiyet Eşitliği için Dijital Çözümler Derneği

Instagram
[@femin.up](https://www.instagram.com/femin.up)

Website
[feminup.org](https://www.feminup.org)